

Nr 3.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 25 september 1914.

» » » i andra kammaren den 25 september 1914.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner dels med förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m., dels ock om ersättning till vissa försäljare av brännvin samt vin och öl i anledning av införandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 28 och memorial nr 33.)

Till Konungen.

Genom en den 24 juli 1914 dagtecknad proposition, nr 242, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker;
  - 2) förordning angående försäljning av svagt alkoholhaltiga samt tillagade, alkoholfria drycker;
  - 3) förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;
  - 4) förordning om ändrad lydelse av 3, 13, 23 och 31 §§ i för-
- Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 3 häft. (Nr 3.) 1*

ordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker; samt

5) förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t genom en likaledes den 24 juli 1914 dagtecknad proposition, nr 258, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, under förutsättning av bifall till Eders Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m.,

dels medgiva, att till sådan ägare av gästgiveri, vilken på grund av bestämmelserna i 10 § av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin vid tiden för ikraftträdandet av förordningen angående försäljning^o av alkoholhaltiga drycker är berättigad att utskänka brännvin, må för rättighetens upphörande från och med år 1921 av staten utgivas ersättning med årligt belopp, som av Konungens befallningshavande fastställs efter de grunder, vilka finnas angivna i kungörelsen den 12 juli 1907 angående ersättning till gästgivare, som avstå från dem jämlikt förstnämnda lagrum tillkommande rätt till utskänkning, ävensom att änka efter manlig ersättningstagare må, därest äktenskapet blivit ingånget före den 1 maj 1907, efter mannens frånfälle under sin återstående livstid äga att uppbära den ersättning, vartill mannen, om han levat, varit berättigad,

samt bestämma, att gästgiveriägare, om han vill komma i åtnjutande av ifrågavarande ersättning, skall därom före den 1 september 1920 till Konungens befallningshavande i det län, varest gästgiveriet är beläget, ingiva ansökning och därvid styrka, att han i egenskap av gästgivare fortfarande är till utskänkning berättigad;

dels medgiva, att till den, vilken på grund av 2 mom. i övergångsstadgandena uti förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av vin och öl vid tiden för ikraftträdandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker är berättigad att utskänka vin eller maldrycker, må för rättighetens upphörande utgivas ersättning en gång för alla med belopp, som bestämmas av Kungl. Maj:t, dock att sådan ersättning i intet fall må beviljas till högre belopp, än vad som skäligen kan antagas motsvara sammanlagt den behållna inkomsten av utskänkingsrörelsen för åren 1915—1919,

samt bestämma, att den, som vill komma i åtnjutande av nu nämnd ersättning, därom skall före den 1 september 1920 till Konungens befallningshavande ingiva till Kungl. Maj:t ställd ansökning och där-

vid såväl styrka, att han fortfarande är till utskänkning berättigad, som ock förebbringa den utredning, han för ersättnings bestämmande vill åberopa;

dels ock medgiva, att erforderliga medel för gäldande av ersättningsbelopp, som enligt ovan angivna grunder skola utbetalas, må utgå ur statsverkets fond av rusdrycksmedel, och att till gästgivare beviljad ersättning av Konungens befallningshavande må utbetalas kvartalsvis vid början av varje kvartal från och med ingången av år 1921.

I anledning av de av Eders Kungl. Maj:t uti propositionen nr 242 framlagda författningsförslagen hemställde bevillningsutskottet i sitt betänkande nr 28 under punkt 1), att riksdagen måtte för sin del antaga vid betänkandet såsom bilagor fogade förslag till

- a) förordning angående försäljning av rusdrycker;
- b) förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka;
- c) förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;
- d) förordning om ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker;
- e) förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin; samt
- f) förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

I fråga om Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 258 hemställde bevillningsutskottet i sitt ovannämnda betänkande under punkt 2), att riksdagen, under förutsättning att riksdagen antog de under punkt 1) omnämnda författningsförslagen, måtte, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 258 om ersättning till vissa försäljare av brännvin samt vin och öl i anledning av införandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker,

dels medgiva, att till sådan ägare av gästgiveri, vilken på grund av bestämmelserna i 10 § av förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin vid tiden för ikraftträdandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker är berättigad att utskänka brännvin, må för rättighetens upphörande från och med år 1917 av staten utgivas ersättning med årligt belopp, som av Konungens befallningshavande fastställes efter de grunder, vilka finnas angivna i kungörelsen den 12 juli 1907 angående ersättning till gästgivare, som

avstå från dem jämlikt förstnämnda lagrum tillkommande rätt till utskänkning, ävensom att änka efter manlig ersättningstagare må, därest äktenskapet blivit ingånget före den 1 maj 1907, efter mannens frånfalle under sin återstående livstid äga att uppbära den ersättning, vartill mannen, om han levat, varit berättigad,

samt bestämma, att gästgiveriägare, om han vill komma i åtnjutande av ifrågavarande ersättning, skall därom före den 1 september 1916 till Konungens befallningshavande i det län, varest gästgiveriet är beläget, ingiva ansökning och därvid styrka, att han i egenskap av gästgivare fortfarande är till utskänkning berättigad;

dels ock medgiva, att erforderliga medel för gäldande av ersättningsbelopp, som enligt ovan angivna grunder skola utbetalas, må utgå ur statsverkets fond av rusdrycksmedel, och att till gästgivare beviljad ersättning av Konungens befallningshavande må utbetalas kvartalsvis vid början av varje kvartal från och med ingången av år 1917.

I avseende å bevillningsutskottets hemställan under punkt 1) hava riksdagens kamrar stannat i olika beslut, i följd varav Eders Kungl. Maj:ts ovannämnda, i propositionen nr 242 framlagda förslag, jämlikt § 63 riksdagsordningen, för denna riksdag förfallit.

Bevillningsutskottets hemställan under punkt 2) har visserligen av riksdagens båda kamrar bifallits, men sedan de av Eders Kungl. Maj:t i propositionen nr 242 framlagda förslagen förfallit, har även det förslag, som innefattas i propositionen nr 258, för denna riksdag förfallit.

Vilket riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva.

Stockholm den 25 september 1914.

Med undersåtlig vördnad.